

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priključene naročnine se upravnštvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične številke po 6 stot. (3 nvl.); izven Trsta pa po 8 st.

Telefon številka 870.

Edinost

Glasilno političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Ne frankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnštvo v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadstr. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna: ulica Carintia št. 12.

Slovenski agrarec za Madjare.

Te dni je carinarski odsek zbornice poslancev zavrnil svoje razprave o carinskem tarifu. V tem odseku je sedel tudi slovenski državni poslanec Povše. Le-ta ni bil samo poročevalec za nekatere predmete, temveč je tu pa tam govoril o različnih točkah. Ko so bila na vrsti žita, je on nasvetoval povišanje carine, in sicer za lepe zneske brez določbe, ki sti jim valed kompromisa določili ogrska in avstrijska vlada. Štisu tega, čitajočemu poročilo carinskega odseka, se je jako žudno zdelo, da se je ravno Slovenec pokazal še odločnejega agrarca, nego so Madjari, nego ogrska vlada: zapomnite si, tista ogrska vlada, ki se je trudila na vse pretege, da bi kar možno ustregla madjarskim agrarcem in vsem, ki imajo skupne interese z madjarskimi velikimi zemljiščnimi posestniki.

V nekem nemškem listu je čital pisec tega, da so na Kranjskem zestrani takega postopanja slovenskega konservativnega poslance izrekli posebno zaupanje gospodu Povšetu.

V ogrskem državnem zboru so ministrskega predsednika interpelirali radi tega, da so se sklepane oziroma sklenile nekatere spremembe pri carinskem tarifu, dogovorjenem med madjarsko in tostransko vlado. Minister Szell je odgovoril na to, da carinski in jednaki odseki ne predstavljajo še državnega zbora, in ko bi avstrijski državni zbor sklenil kar si bodi takega, kar bi bilo važno in bi se bistveno razločevalo od dogovora in določbe obojestranskih vlad, bi on, Szell, ne branil in ne zastopal takih sklepov z avstrijske strani. Kar se dostaje nasvetov o izpremembi za žita, je minister Szell pristavil: (avstrijski) odsek ne določuje definitivno, in predlogi se tudi nikakor niso vsprejeli, temveč, kakor se izražajo v Avstriji, so se deli samo na stran (zurückgestellt). Predlogi hočejo carino prek in prek povišati in s tem izpolniti srčno željo ogrskih agrarcev. (Ploskanje.) Avstrijski odsek ni rimska kurija in ne postavlja neizgrešljivih dogem. Za odsekom pride (avstrijski) državni zbor s svojo višje revizijo. Še le potem, ko bi se ravnal takisto tudi državni zbor, prišla bi potem vrsta za nas za določevanje.

Iz teh in drugih besed madjarskega ministrskega predsednika je razvidno, da bi se v tej polovini trudili brezvapešno, ako bi hoteli doseči bistvenih izprememb v določbah carine in v obče vse nagodbe z Ogrsko; Madjari ne bi privolili v to. Szell pa je po-

PODLISTEK. 100

Na rojstni zemlji.

Spisal Ksaver-Šandor-Gjalaki; prevel M. C. XXXI.

No, v isti hip je občutil bol in sram. V ta hip je občutil, da so spona, ki mu spajajo dušo k Veri, zavozlane za vedno in da v njegovem srcu ne bo več mesta za drugo. »A sem izgubil jo!« — mu je vskliknila obupno vsa notranjost njegova. Strašna bôl se mu je zajela v dušo. »Ali ne — jaz ne amem tožiti. Sam sem kriv. Za greh, storjen Blansi, treba, da trpim« — je govoril slednjič Lev in neko pravo krščansko čutstvo se mu je razlilo po notranjosti, od katerega mu je bilo skoro dobro in blaženo — nekako umirjen je postajal. »Za vse se treba pokoriti« — je zaklical glasno in se napolnil proti domu.

S drsališča so prihajali zvoki neke starinske četvorke — in glas velike trobente se je razlegal daleč na okoli. A Lev ni pazil na vse to, ampak je hitrim — hitrim korakom bežal proti domu. Dosedaj si skoro ni mogel doklicati v spomin nesrečni večerajnji večer. Ob najmanjem spominjanju silila mu

trdil, da predlogi poslance Povšeta in njegovih somišljenikov so bili — gotovo nehoté — stavljeni v soglasju z željami, srčnimi željami ogrskih magnatov in vseh zemljiščnih veleposestnikov. Zahvalo je zaslužil torej g. Povše na prvem mestu od teh, ne pa od avstrijske strani, najmanjše pa od Slovencev. Tudi drugače se je poslanec Povše vnel za povišanje carine, n. pr. na živino, nad mero, določeno med madjarsko in avstrijsko vlado.

Szell je v isti obrambi dne 9. maja v zbornici poslancev dokazoval, da nova pogodba ne bo kaka leoninska pogodba, ampak bo na dobiček Ogrski. Dotlej — tako je govoril — se je v carinskih tarifnih pristanskosti in bolj avstrijska velika obrt ščitila (varovala), mej tem, ko ogrska velika obrt ni izmila zščite v taki meri. Odslej se bô ščilo tudi ogrsko proizvodstvo in v tej meri se varstvo avstrijske industrije ni povišalo.

Zanimivo je vse dokazovanje o dobičkih, ki jih podeljuje Ogrski nova pogodba, najbolj valed visoke carine na sirovine, ki se prevažajo iz Ogrske v Cislitanijo, pa tudi valed nizke carine na obrtne predmete, kolikor isti pomenjajo potrebo za širše množice.

No, nam je v tej zvezi le za dokaz, da se je poslanec Povše vnel za interese madjarskih zemljiščnih veleposestnikov, poljedelcev in živinorejcev.

Taki narodi, kakorčez je slovenski, bôdo najbolj občutili novo pogodbo; dobička od nje pa niti naši stararji ne bôdo imeli. Ako bi kdo mislil, da visoka carina na žito in živino bo koristila tudi Slovence, ta se silno moti; in taka znota je najbrže zavajala tudi gospoda poslance Povšeta. Ali pa je mislil gospod poslanec Povše, da od visoke carine odpade nekoliko tudi za slovenske velike posestnike? No, v obče na Slovenskem ni magnatov slovenske krvi in še manje slovenskega mišljenja in le zares veliki proizvođaiki žita in živine bôdo imeli dobiček od nove pogodbe. Mase narodnih množic pa bôdo valed tega kupovale dražji kruh, dražje moko in dražje meso. Ta večja draginja pa ne izboljša stanja in položanja tudi malih in srednjih kmetov! To tem manj, ker je v Avstriji in na Ogrskem vse takó prirejeno, da to, kar bi imeli po povišanju cenah dobiti mali in srednji kmetovalci, odnašajo prek upčevalci, sosebno veliki trgovci z žitom in živino. Zato je neki plemeniti člen carinskega odseka prav pripomnil, da bi

je kri proti glavi in srcu ter ni mogel niti dalje misliti valed boli. Sedaj pa si je poklicel vse v spomin. — »Pa — saj se jej jaz nisem razkril. Ona niti ne ve, da jo ljubim. Ah — da sem se vsaj izjavil! Ali — ona ne bi me niti poslušala! Kako čuden — kako nesrečen jej je bil pogled!« In Lev je občutil, kako mu mravljinice lezejo po telesu. »No — morda s časom! Ko spozna mojo ljubezen!« — Seveda mu je zopet v isti hip obup razgnal vsako nado.

Ob pogledu na stari dom so se mu zopet usiljevale drage slike fantazije o skupnem življenju z Vero. In zopet ga je premagala težka žalost. Skoro zidovi očetovskega doma sami so mu bili neprijazni. Ah — ubežati — ubežati vsemu! Od mesta, kjer so cepili drva, je začul krik in je videl četerouprežen voz z voli, naložen z drvi dovedenimi iz šume. Na pragu so sedeli psi in gledali, kakor straharji povsodi na okoli — s smetišča se je oglašal petelin. Leva je nekaj ugrizlo v srec. Občutil je zvestobo, udanost tega nemega sveta do starega doma in skoro sram ga je bilo in grajal se je radi svojega malodušja.

Gori v sobi je našel pismo od Mikolaša. Ta mu je pisal iz Zagreba, da je govoril o njem z neko odlično — skoro odločevalno

se ne smelo gledati samo na carino na zunanji, ampak na bolj pošteno organizacijo trgovine z žitom in živino na znetraj!

O tem, kakó je nastal sedanji carinski tarif, namenjen vsprejetju za Avstro-Ogrsko, trebalo bi mnogo govoriti. Nemčija je kriva, da so tudi v našem cesarstvu prisiljeni izpremeniti dosedanje tarife. Ohranjenje zveze Cislitanije z Ogrsko pa zakrivlja, da se zapiramo proti onim sosednjim državam, katere bi nam mogle dajati ceneje žito in živino in v obče potrebne sirovine. Za to da bôdo cislitavski veleobrtniki imeli odprt trg za Ogrsko, morajo cislitaveci plačevati ogrski državi mnogo draže kruh, meso in sirovine z Ogrskega. Slovenski narod ne bô imel od take pogodbe nikakega dobička, pač pa izgubo, ker narodnaš v skupnosti ni proizvođaik za druge, temveč konsument, kupovalec raznih potrebščin, ne da bi mogel vse te potrebščine pokrivati s svojimi pridelki in izdelki.

Taka je! In zato je bile pač neumestno, da se je posl. Povše oglašil na korist madjarskemu državnemu gospodarstvu, specialno na korist ogrskih plemenitih in neplemenitih zemljiščnih veleposestnikov.

Ypsilon.

Politični pregled.

V Trstu, 14. maja 1903.

Vlada in vseučiliščni pouk za Italijane. Konflikt na vseučilišču v Inomostu radi italijanskih predavnej bôče vlada rešiti po znanem receptu: koza naj bo sita in trava naj se ohrani. Zadovoljni naj bi bili nemški šovinisti in italijanski zahtevalci. Tako je razvidno iz naredbe ministra za nauk na rektorat vseučilišča v Inomostu. V tej naredbi pravi naučni minister, da hoče varovati nemški značaj tega vseučilišča, obenem pa spopolniti italijanski visokošolski pouk. Takozvano italijansko vprašanje na vseučilišču v Inomostu hoče rešiti s tem, da zasnuje samostojno italijansko pravno akademijo, toda ne v Inomostu, ker tu da ne bi bilo pričakovati mirnega razvoja tega zavoda.

Torej to vemo, da se ima zasnovati samostojna italijanska pravna akademija, ali glede vprašanja, kje bôdi ta akademija, nas pušča naučni minister v temi. Imenujejo se pa po novinah razna mesta: Gradec, Celovec, Trident, Trst. Dejstvo, da si naučna uprava jemlje časa za razmišljanje o tem,

osebo, a kakor iskren prijatelj ne more drugače, nego da mu takoj priobči vsebino razgovora, da se bo znal ravnati. Ona »uvaževana, skoro odlična oseba«, da je rekla, naj bi Lev takoj prišel v mesto in pretrgal svoj dopust, ker da ga čaka uprav sijajno povišanje. »Pridite torej takoj — da ne zagrešite! Kaj sem Vam bil rekel jaz! Zaupajte prijateljem, kakorčez je Vaš stari Mikolaš. Jutri hočem pisati gospodu očetu, da mi naznani, kedaj napravimo prodajno pogodbo. V prvi hip je Lev nekako omahnil. Z izgubo Vere, mislil je, je izgubljeno vse in ni nahajal več pravega mesta doma. No, potem je posegnil z očmi po stenah svoje sobe, po slikah iz otroške dobe, po svojih knjigah, in je začel prisluškovati ljubljeni šum dvora, pak je vrgel Mikolaševo pismo od sebe na tla in je vskliknil vznesezo: »tvoj sem — tvoj sem, o moj dom!«

Še le čez nekaj časa se je spomnil pisma z Dunaja. Hitro je je odprl. Bila je pogodba za posjilo. Ah — on sam je ni smel nesti Veri. Kako naj jo jej dopslje? Morda bi jej bilo tudi njegovo pismo neprijetno. Spomnil se je matere in je šel k njej, da jo zaprosi, naj piše Veri in jej pošlje pogodbo. »Ne bi bilo pristojno, ako bi jej pisal jaz, a sam ne morem tja, ker me nekaj glava boli.«

kje bôdi ta zavod, ter da se ne more odločiti, nam govori, da se vprašanje kraja vladi vidi zelo važno. In ne motimo se, ako pravimo, da so narodnostno politični ozirji, ki jej otežujejo izbiro. Ako bi se odločila za kako nemško mesto, bôdo gotovo nezadovoljni Italijani. Teh pa, kakor nas uče skušnje, avstrijske vlade ne ozolvoljajo rade. Proti kakemu italijanskemu mestu pa ima gotovo pomisleke, ker se bržkone boji, da bi takov zavod v kakem italijanskem mestu mogel postati ognjišče političnih agitacij, ki bi segale tudi preko meje in bi bile torej irredentističnega značaja.

Naše stališče nasproti temu vprašanju in sploh nasproti kulturnim aspiracijam avstrijskih Italijanov je znano. Neprimično stoječi na stališču enakopravnosti, na stališču, da je država dolžna dajati vsakemu narodu sredstva za izobrazbo od ljudske do visoke šole — smo tudi mi principijelno za to aspiracijo Italijanov. Na tem pa, da tega svojega načelnega stališča ne moremo izjaviti v praktični politiki tudi nasproti Italijanom — na tem so le krivi oni sami se svojo krivičnostjo nasproti nam. Da so Italijani konsekventni, morali bi celo podpirati slična naša stremjenja, ne pa da nam odrekajo celo eno borno ljudsko šolo! To ne gre, nikakor ne gre, da bi se kdo, ko je vjemal v prilog, oslanjal na nacionalno idejo in skliceval na princip enakopravnosti — a da bi potem, ko njegovo egoistično stališče drugače zahteva, nasproti drugim zatajeval isto idejo in isti princip. Tudi za Italijane velja: aut — aut!

Naše stališče ozirom na zahtevo Italijanov po italijanski visoki šoli označajo vsakdar tudi naši zastopniki v zbornici tržaški. Principijelno se izjavljajo o danih prilikah za zahtevo Italijanov, a ne glasujejo za dotične predloge, podavši primerno izjavo!

Dogodki na Hrvaškem. K h u e n - H e d e r w a r y! Ibis redibis non morieris in bello. Posnemljemo tudi danes sledečo vest iz pisma nekega trgovca, ki je po Savi iz Bosne potoval v Sisek in se tam mudil 2 dni ter je bil pričča dogodkom, ki so se odigrali v Sisku v noči od 9. do 10. t. m.

To pismo stavljeno nam je na dispozicijo zopet od nekega družega prijatelja. Izpuščamo zopet ono, kar bi naš velebenjeni prijatelj in cenzor pridržal za svojo osebo in publiciramo ono, kar bo specialno interesiralo ne le naše čitatelje, ampak tudi njega.

Začnimo:

Mati, ki je bila nekoliko v skrbi že radi njegovega jutranjega sprehoda, pogledala ga je prestrašeno in začudeno, ali izpolnila mu je željo in je poslala oskrbnika v Dragance, naj osebo izroči pismo gospodi.

XXXII.

Oskrbnik vendar ni mogel osebno izročiti pisma. Rekli so mu, da je bolna in da ne more k njej, ker da je v postelji. Povrnil se je tako domov, toda Lev ga je z mesta zopet vrnil v Dragance, napisavši na omot z velikimi rdečimi črkami besede: »Posojilo — pogodba, jako silno« — in je naložil oskrbniku, naj izroči list komur si bôdi, samo pazi naj, da se pismo takoj izroči gori in pa čaka naj na odgovor. Oskrbnik je storil tako. Dekle je odneslo pismo Veri, in ko jej je reklo, da oskrbnik čaka na odgovor in povrnitev pošiljave, je rekla Vera, da pošlje sama še nočoj. A pismo je ostavila na mizi, niti ožrša se nanje. Včerajšnji vihar bolnih spominov je še vedno vibriral v njeni notranjosti. Ah — tako nesrečna — tako nesrečna je bila ona! Solze so se jej le trgale iz oči, pordečelih od joka in bdenja. Ilo prestrašenim in obupnim pogledom je pogledovala vsaki hip na Blansino blede fotografijo.

(Pride še.)

Pisal bi vam mnogo tega. Ali moja glava sumi in kipi od vsega onega, kar sem o svojem prihodu v Sisek videl svojimi očesi in slišel svojimi ušesi.

Zdelo se mi je, da nisem v Hrvatski, niti v konstitucionalni državi Avstro-Ogrski. Mislim sem, da se nahajam kje v Macedoniji ali v Albaniji.

Bilo je v soboto, 9. maja. Ves Sisek je bil na nogah. Ulice so bile natlačene ne samo najodličnejšega občinstva, ampak z vsemi sloji prebivalstva v Sisku. Poleg tega so bili vojaški oddelki na vse strani. Povsodi silne demonstracije in silni klici nezadovoljstva in jeze: Doli z banom Khuenom-Hedervaryjem! Doli s hrvatskim krvnikom!

Pri gostilni »Veliki Kaptol« prava revolucija. Ljstvo povsodi reagira proti storjenim odredbam politične oblasti. V gostilni in v kavarni »Veliki Kaptol« narod snema in meče na ulice stolice, slike, zrcala, palice od biljarda, z eno besedo: vse, kar mu prihaja pod roko! Za mirnega gledalca je nevarno muditi se tamkaj.

Mej tem, ko se to godi, pašuje povsodi v Sisku politična oblast s svojimi oboroženimi organi. Vidim, kako vodijo odvetnika dra. Superina v zapore. Vidim, kako tudi druge odlične meščane v Sisku spremljajo oboroženi redarji. Ravno tako, kakor v Solunu, ali v Skoplju! Sisek ni več v Hrvatski. Ona je v nočoj v Macedoniji. Neopisna razburjenost vlada na vseh točkah Siska.

Gostilne in kavarne morajo biti zaprte že ob 7. uri zvečer. Istotako vsa hišna vrata. Pisma se na pošti odpirajo in konfiscirajo. Z eno besedo: strašna strahovlada!

Osobito karakteristična je ta okolnost, da je sissko prebivalstvo navalilo demonstrativno s kamenjem in ogorčenjem na hišo zvestega sluga bana Khuena Hedervaryja, sisskega veletržca Šipusa, kateremu je ban lansko leto izposloval madjarsko plemstvo za posebne zasluge, katere si je Šipuš, skupno se svojim nadutim sinom in Madjaronom Ivanom, pridobil pri madjaronsko-hrvatski vladi v Zagrebu in centralni madjarski vladi v Budimpešti.

Pisal bi vam še drugih podrobnosti. Ali bojim se, da bi moj list mogel pasti v roke slavnega redarstva. A to bi škodilo vsej hrvatski stvari!

Sinočnja brzojavna poročila pripovedujejo o izgrelih v Bakru, na Sušaku, v Hreljinu. Vso železniško črto od Reke do Karlova strazijo orožniki.

Dunajski listi poročajo, da so bili v noči med 10. in 11. t. m. izgreli na 20 mestih. Dosedaj da je bilo 17 oseb ubitih ali težko ranjenih od pušk in bodal; lahko ranjenih pa da je na stotine. Po vsej deželi da vlada uprav strašno vrenje, po vseh mestih da se vrše krvave epizode.

Tudi v Spljetu (v Dalmaciji) so bile hude demonstracije in sicer v — cerkvi povodom šmarne. V cerkvi se je bil raznesel glas, da je ban Khuen-Hedervary ubit in hkratu je začelo ljudstvo peti »Te deum«. Radi te demonstracije je bilo zaprtih več oseb in med njimi — kakor doznajemo iz zasebnega vira — tudi nad 10 dam.

Ljubljanski »Slovenec« prinaša lep članek pod naslovom »Dogodki na Hrvatskem in — Slovenci«, v katerem energično protestuje, da se tudi po naših tleh love žrtve bana Khuena Hedervaryja. Radi tega se ogorčenje širi tudi na slovenske zemlje. Mi nismo ogrska provincija. »Slovenec« zaključuje:

»Tu je v prvi vrsti na mestu tudi najodločnejši protest slovenskega naroda. Posebni odbor slovenskega krščansko-socialnega delavstva je torej sklenil sklicati v Ljubljani velik shod, ter stopi radi sodelovanja v dotiko z vsemi slovenskimi strankami. Ljubljana naj govori prva, za njo pa naj sledi ves slovenski narod, ki stoji za pravico združen z bratskim narodom hrvatskim!»

To nakano pozdravljamo iskrenim zadovoljenjem.

Slednjič doznajemo iz »Slovenskega Naroda«, da je sodna oblast začela kazensko postopati proti ljubljanskim tiskarom, ker jih dolži, da so natisnile oklice, s katerim se narod hrvatski pozivlja na punt. Preiskava da se vodi radi zločina veleizdaje. »Slovenski Narod« pravi povsem umestno, da bi se proti stališču, ki je je zavzelo sodišče — da se je namreč s tiskanjem in razpošiljanjem onih

oklicev storil zločin veleizdaje — morale dvigniti vse stranke v Cislitvanski. Kajti posledice, ki so jih imeli oni oklici na Hrvatskem, v drugi državi, ne brigajo nič oblastnj v Cislitvanji. Mi pa povdarjamo, da se je sam ministerski predsednik dr. Koerber v svojem odgovoru na tozadevno interpelacijo posl. Biankinija, postavil na stališče, da se avstrijska vlada ne more umešavati v dogodke v Translajtani. Po ustanovi davalizma je za nas Ogrska inozemstvo in ni dopustno, da bi se pri nas proti komu kazenski postopalo radi punta v drugi državi. Po vsej pravici označa torej »Slov. Narod« postopanje dež. sodišča in deželne vlade kakor krivično in nezakonito.

Iz ogrske zbornice. V večerjšaji seji ogrske poslanske zbornice je interpeliral posl. Szally (člen Kočutove stranke) o panslavistični agitaciji v — severni Ameriki.

Zbornica je potem nadaljevala razpravo o volitvi členov v kvotno deputacijo.

Posl. Presler je govoril o dogodkih na Hrvatskem in je obsojal postopanje hrvatskih poslancev, ki se v ogrskem parlamentu kažejo prijatelje Madjarom, a da se v svoji domovini niti ne zgamejo, da bi pomirili narod. Nadalje je obsojal tudi postopanje ministerskega predsednika Szella, ki da se popolnoma pasivno vede nasproti tem dogodkom.

Posl. Pichler je zavračal trditev, da so nemiri na Hrvatskem v kaki zvezi z obstrukcijo v ogrski zbornici.

Demonstracije v Budimpešti. Sinoči so se na Donavi in njenih obrežjih v bližini kraljevega gradu prižigali krasni umetni ognji. Kralj in nadvojvodi so tej slavnosti prisostvovali s kraljevega grada. Ko je vojsška godba, ki se je nahajala blizu grada, začela svirati cesarsko himno, je množica dijakov proti temu protestirala žvižganjem in klici »zadosti, zadosti«. Kmalu na to pa je neka druga godba zasvirala madjarsko narodno himno in isti dijaki so demonstrativno ploskali.

Dogodki na Balkanu. V Strumici so aretirali mitropolita Erazma, v Monastiru pa so se dogodila aretiranja v masah. Pri Djumaji je bila večeraj huda bitka med ustaši in turškimi vojaki. Izid iste ni še znan; prebivalstvo je pobegnilo preko bolgarske meje.

V Carigradu vlada velik strah pred atentati z dinamitom, ki se baje pripravljajo. Vlada je ukrenila vse mogoče, da bi preprečila atentate. Yldiz Kiosk in sedeži poslaništva se strogo strazijo.

Avstro-ogrška vojna mornarica je odplula izpred Soluna, kjer je ostala samo ladija »Wienc«.

Tržaške vesti.

Javen shod radi dogodkov na Hrvatskem. Gg. profesor Matko Mandić in dr. Otokar Rybář sklicujeta za nedeljo predpoludne ob 10. uri javen shod v telovadnici »Trž. Sokola«, ul. Coroneo 15 s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednika. 2. Razgovor o položaju na Hrvatskem. — Pričakujemo, da se naše občinstvo Trsta in okolice udeleži tega shoda v velikem številu, da tako izrazi svoje sočutje, simpatije in solidarnost s hrvatskim narodom.

Grof Khuen Hedervary v Trstu. Doznajemo iz jako verodostojnega vira, da sta se z večeršnjim brzovlakom po 9. uri iz Ljubljane pripeljala v Trst dva dobra prijatelja hrvatskega bana, grofa Khuena Hedervaryja.

Kje sta se nastanila ta dva gospoda, to nam ni znan v tem hipu.

Samo naglašujemo, da sta oba ta dva gospoda jako interesantna gosta v Trstu. — Gostje take vrste dobajajo jako redko v Trst.

Eden od teh gostov je visok, mršav, tvtelje brade in ima zakrivljen nos.

Drugi, nizke stature, prilično debel, obritega lica, rudečega nosa. Oba sta bila oblečena precej fino.

Ta dva gospoda sta tajna politična špijona hrvatskega bana, grofa Khuena Hedervaryja.

Čestitamo od srea grofa Khuenu Hedervaryju na takih intimnih prijateljstvih.

Ali mi smatramo za svojo sveto novinarsko dolžnost, da v teh težkih in burnih politič-

nih časih, v katerih se nahajajo naši bratje Hrvatje — a tudi mi Slovenci, žali Bože, ne sedimo na dehtečih rožicah — opozarjamo vse tržaške Hrvatje in Slovence na ta dva dobra prijatelja hrvatskega bana, grofa Khuena Hedervaryja, ki se nahajata v ta čas v našem Trstu. Vsi skupaj naj bodo jako oprezni, kadar se nahajajo po gostilnah in kavarnah, glede tega, kar govore med seboj o političnih dogodkih v Hrvatski in o novostih, ki prihajajo iz Ljubljane. Osobito naj ne izgovarjajo polnim imenom imen onih političnih oseb — ki so proganjane od hrvatskega bana Khuena Hedervaryja, ne samo po tajnih njegovih — političnih ogleduhih, ampak, katerih imena so po sredstvih politično-administrativnih faktorjev na Dunaju, in to po želji hrvatskega bana, priobčena ne samo političnim oblastim na Krajskem, ampak tudi tu v Trstu in v obče v Primorju.

Torej: Pozor — Slovenci in Hrvatje!

Slovenske kazenske razprave in laški odvetniki. Po mnogoletnih naporih, prošnjah in protestih, po kričečih slučajih a la Škrk, priborili so si primorski Slovani vendar mrvico enakopravnosti na deželnem sodišču v Trstu s tem, da se imajo s slov. obtoženci vršiti razprave v slov. jeziku!

Ta nad vse pravična stvar pa je našla nasprotnikov ravno tam, kjer bi jih najmanj smeli pričakovati — namreč mej odvetniki (seveda laškimi). Poročali smo že, kako skušajo laški odvetniki z nezasišano in nedostojno obstrukcijo onemogočiti slovenske razprave in to na očito škodo slovenskih strank, ki imajo menda največji interes in tudi nedotakljivo pravico, da umejo, kaj se žanjimi godi, kaj govorijo: obtožitelj, branitelj in sodniki. Odvetniki, ki tako postopajo, kakor sta postopala dr. Cuzzi in dr. Gasser, ki je prišel celo popolnoma nepripravljen na razpravo, in kakor nameravajo postopati tudi ostali njihovi laški kolegi, niso branitelji zakona, kakor se radi nazivajo, temveč zatiralec pravice in politični agitatorji, ki stavljajo krivične doseganje privilegije laškega jezika nad pravico in interese svojih nesrečnih branjenecv.

Mi ne znamo, kaj ukrenejo sodne oblasti proti takemu nedostojnemu počenjanju; upamo seveda, da najdejo dovolj eneržije, da tudi proti nizkim političnim demonstracijam italijanskih odvetnikov ohranijo resnost in ugled sodnih razprav. No, tudi mi ne smemo križem držali rok!

V zmislu zakona ima sodišče imenovati branitelje za posamične slučaje. Ako bi slovenski obtoženci zahtevali takoj ob prečitanju obtožnice, da se jim imenuje branitelja večšega slovensčine, bi se moralo sodišče ozirati na to.

Veče breme, ki bi se s tem nalagalo našim odvetnikom, bi se jim moralo olajšati s tem, da se jih osvobodi laških branitev, ki naj se le prepuščajo laškimi odvetnikom. S tem bi bilo ustreženo tudi tem poslednjim, ker ne bi bili prisiljeni poslušati toli obsovražljenih jim slovenskih razprav.

Kako dobri so! V spodnji in zgoraj okolici tržaški je mnogo družin, ki se preživljajo z ribištvom.

Žene nekaterih okoličanskih ribičev prihajajo za mestni ribji trg, kjer iz prve roke prodajajo nalovljene ribe. Večina naših ribičev pa prodaja nalovljene ribe mestnim spekulantom, ki se žive (ia to ne ravno skromno!) od žuljev ribičev in meščanov!

Da naši ribiči prodajajo svoje blago tem oteruhom, imajo za to več razlogov. Prvi je ta, da jim je prodajanje na drobno onemogočeno po camorrističnih posili-ribičih, ki zapovedujejo in vladajo na mestnem ribjem trgu. Ti ribiči, da si se nikdar ne trudijo z lovom rib, žive grofovski in preganjajo slehernega prodajalca, kateri se je »drznil« prodajati sveže blago iz prve roke!

Prišli smo tako dalč, da naše domačirke, žene okoličanskih ribičev, postavljajo v sredino trga na mesto, kjer ostajajo neopazene in kjer jim ni lahko možno prodati ono malo, kar so njih možje nalovili v potu svojega obraza!

Čožoti, in v prvi vrsti prekupci, zasedajo prva in najboljša mesta — domačine pa se postavljajo na kraj, kjer ne morejo prodati in so na tak način prisiljeni potem prodajati kapitalistom za sramotno ceno!

Drugi vzrok je pa ta, da imajo naši ribiči doma svoja posestva in jim ne kaže, da bi zraven noči izgubljali še cele polu-

dneve na ribjem trgu; zato prodajajo na debelo, da odhajajo potem obdelovat ono malo svoje zemlje.

Ta zadnji razlog bi se pa dal lepo odpraviti, ko bi naši ribiči imeli na ribjem trgu pravice, ki jim pristojajo kakor domačinom.

Ako bi ti trpini mogli pustiti na trgu svoje žene in ako bi te smele prodajati na primernih mestih, bi si s tem prislužile lepih dohodkov in bi bilo ob enem ustrezno tudi meščanstvu, katero bi tako dobivalo sveže blago iz prve roke in po poštenih cenah!

Mi smo že pred časom pisali o krivičnosti, vladajočih na tržaškem ribjem trgu in smo zahtevali, naj se ta stvar uredi na pošten način.

V istem zmišlu je spregovorilo tudi drugo poštenomisleče mestno časopisje, ali do danes je še vse pri starem!

Te dni je zagnalo krik proti omejenim zlorabam tudi drugo lahonsko časopisje, med tem v prvi vrsti »L'Indipendente« in »Il Piccolo«, toda ti »prijatelji« našega okoličana niti z besedico ne imenujejo naših okoličanskih ribičev, pač pa se potezajo za — Čožote!

Mi želimo in zahtevamo, da se ta važna stvar spravi v red in to zahtevamo v prvi vrsti za domačine okoličane!

Ako bodo na tej ureditvi uživali tudi Čožoti — jim privoščamo to, ali to zahtevamo: domačin naj bo prvi, tujec pa še le na drugem mestu!

»Piccolo« in njegovih telegrami. Pišejo nam: Ker jih je tudi med Slovenci takih ljudi, ki silno občudujejo »Piccolo« razsežno poročevalsko službo in ki ne morejo odpustiti »Edinosti«, da v tem pogledu ne sega »Piccolo« vsaj do ledij, dovolite mi, da zabeležim dva resnična dogodka:

»Piccolo« je prinesel neznanško dolgo poročilo o vsprejemu angleškega kralja v Rimu.

Sedaj pa čujte! »Piccolo« je izšel onega dne o 5. uri popoldne, rečeni vsprejem v Rimu pa se je vršil malo pred 6. uro. »Piccolo« je toraj poročal o dogodku, ki se je vršil uro pozneje. Stvar pa je bila taka le: »Piccolo« je imel že prej, po znanem mu programu v uredništvu sestavljeno poročilo, ki bi se bilo ujemalo, da ni prišel vmes slučaj, o katerem pa »Piccolo« ni bil obveščen, da se je namreč prihod kraljev vršil uro pozneje, nego je bilo določeno.

Drugi slučaj pa je ta-le: Vi ste bili par dni po gorji opisanem slučaju priobčili v »Edinosti« neko vest o dogodkih v Zagrebu, posneto po zasebnem pismu. To vest pa je »Piccolo« dva dni pozneje prinesel kakor — svojo brzojavko.

Po teh dveh slučajih lahko sodijo čitatelji, koliko so vredna občudovana brzojavna poročila v »Piccolo«.

Gg. pevci in pevke »Slovenskega pevskega društva« opozarjajo se, da bo danes zvečer ob 8½ uri v telovadnici »Trž. Sokola« (ul. Coroneo 15) skupna vaja z crkestrom. Naprošeni so, da pridejo polnoštevilno. Ne-pevcem ne bodo voljeni vstopk vaji.

Na koncertu »Slovenskega pevskega društva« v nedeljo dne 17. t. m. bo pela iz prijaznosti gospica Jarmila Gerbičeva, absolvirana gojenka praškega konservatorija, sledeče pesmi:

Med 4. in 5. točko vsprejeda: 1. Smetana: Velika arija iz »Prodane neveste«.

Med 8. in 9. točko vsprejeda: 2. a) Dvočak: »Lahko noč«, b) Hoffmeister: »Akat«, c) Gerbič: »Želel bi, da bi bil piteca«.

Spremljevanje na glasovirju je prevzel g. Janko Macak.

Trdao smo prepričani, da tržaški Slovenci ne zamude take prilike, da čujejo vrlo pevko, katera jim poda lep umetniški užitek, in je k temu »naše gore list«! Nadejamo se, da ravno in posebno še po sodelovanju cenjenega našega gosta bo dokazan umetniški značaj tega koncerta ter bo tudi podan pošten odgovor tendencioznejemu in neumnemu pisarenju našega dragega prijatelja in podpornika »L'Indipendente«, ki se je na tak način izrazil o nas, kakor da je vsem našim društvom namen politična agitacija.

Vstopnina na veliko narodno veselico na korist družbe sv. Cirila in Metodija na vrtu šole pri sv. Jakobu bo tako nizka, da bo možno tudi siromakom udeležiti se je. Kdo ne bi žrtvoval 20 novičev, ko gre za toli koristno stvar? Če pa bo hotel kdo kaj več darovati, bo mogel to storiti pri vratih

ob vstopu, kajti določeno je, da na vrhu samem ne bo nikdo nadlegovan od nikogar.

Izleta v Ajdovščino se udeležijo »Tržaški Sokol« korporativno se zastavo. V pojasnilo, zakaj da ne pišemo več o tem izletu, bodi povedano samo to, da še ni gotovo, se-li posreči, da »Kolo« dobi posebna vlakla iz Trsta v Gorico in iz Gorice v Ajdovščino. Odgovor na vložene prošnje more priti najdalje v par dneh.

Čitalnica pri sv. Jakobu naznanja p. n. udom in častitemu slovenskemu občinstvu, da je svojo vrtno veselico, določeno za dne 7. junija, zaradi otvoritve »Narodnega doma« pri sv. Ivanu, ki se bo vršila isti dan, odložila na dan 14. junija. — Na svidenje torej dne 7. junija pri sv. Ivanu, a dne 14. junija pri sv. Jakobu!

O d b o r.

Delavsko konsumno društvo pri sv. Jakobu opozarja svoje p. n. člene opetovano na občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo dne 17. maja t. l. ob 4. uri popoldne v slovenski šoli. Kedor ima kaj na srečo, naj si ga pride izprazniti, kedor pa ima lahko srečo, naj pride poslušati. A to velja samo za ude; neudom ni dovoljen vstop.

Premeščenje velike vojašnice. Iz glasila tržaškega magistrata doznajemo, da je že izdelan načrt za gradnjo nove velike vojašnice na v ta namen kupljenem zemljišču v Rocolu. Danes se je ta načrt odposlal na Dunaj, da ga odobri vojno ministerstvo. Z gradnjo se prične bržkone že v jeseni in bo v treh letih dokončana tako, da se bo potem lahko začelo podiranje sedanje velike vojašnice, na katerem prostoru se zgradi potem nov del mesta.

„La Riforma“. Ta italijanski protikamunistični list, ki je izhajal v našem mestu po dvakrat na teden, naznanja v svoji večerajnji številki, da za kratek čas preneha izhajati ter da se potem spremeni v dnevnik.

Tudi »Riforma« obsoja v svoji zadnji številki postopanje oah židovskih listov, ki so začeli gonjo proti slovenskim predstavam v tržaških gledališčih.

Dražba premoženja. V petek, dne 15. maja ob 10. uri popoldne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premoženja: Bazovica 132, krčmarska oprema in pohištvo; ulica Sette Fontane 35, hišna oprava; ulica Rapie'o 3, hišna oprava; trg Caserma 5 A in trg della Borsa 5, hišna oprava, obleka in razno zdravniško orodje; ulica Capuano 7, konjska oprava; ulica Acquadotto 5 A, hišna oprava; ulica Acquadotto 64 A, hišna oprava; ulica del Ronco 6, sveder, mizarske klopi in 500 kosov lesa za vozove; Sv. M. Magd. zgoranja 7, hišna oprava; ulica del Vento 2, oprema v zalogi in jestvine.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. zjutraj 14.9, ob 2. uri popoldne 22.5 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 756.4. — Danes plima ob 11.45 predp. in ob 10.9 pop.; oseka ob 5.23 popoldne in ob 5.32 popoldne.

Vesti iz ostale Primorske

× Iz Podgrada smo prejeli dne 12. maja 1903:

Slavno uredništvo!

Na podlagi § 19. tisk. zak. zahtevam, da na popravek v 105. št. »Ed.« g. Riccardo Paulina, e. k. okr. sodnika v Podgradu, vsprejmete in z enakimi črkami v oddelku »Vesti iz ostale Primorske« natisnete sledeči

popravek:

Res je:

Si ta cuisses, philosophus mansisses.

Dopisnik.

Pripomba uredništva. Mi bi bili lahko vrgli v koš tisti »popravek« g. Riccardo Paulina, ker nimalo ni odgovarjal zahtevam veljavnega tiskovnega zakona! Ali ni to značilno, ako e. k. r. sodnik pošilja take popravke?

Videči torej, da nikdo ne bi mogel tako označiti tega gospoda Riccardo Paulina, kakor se je sam se svojim popravkom — ustregli smo mu drage volje in z veseljem. Uverjeni smo, da je v Podgradu zavladala obča veselost, ko so čitali takov popravek iz peresa lastnega gospoda okrajnega sodnika.

Ali na višek se je bil povspel gospod Riccardo Paulin, okrajni sodnik v čisto hrvaško-slovenskem okraju, se svojim »post-

scriptom«. Da, da: ta gospod pridodaje svojim poparvkom, ki itak že ne odgovarjajo zahtevam tiskovnega zakona, še svoj P. S., nekakov nachguss, tako nekako kakor delajo zaljubljene devotke v svojih ljubavnih pismih.

P. S. gospoda Riccardo Paulina se je glasil:

»Umevno je sicer, da edna gospa ne bo razalila ednega siromašnega prodajalca brez vzroka, kakor je tudi umevno, da ni prav nobenega vzroka za smeh, če se ednemu zagrozi, da se ga bo dalo odgnati, ko žali ljudstvo in razsaja čez edno vnanjo državo.

Take notice so same osobnosti, ktere gotovo več škodujejo kakor koristije narodnosti.«

Skoro da je imel prav naš podgrajski dopisnik: Si ta cuisses, philosophus mansisses!

Vesti iz Štajerske.

— Dve grozni nesreči sti se dogodili te dni na Štajerskem. 12-letni Anton Pavlič iz Ruš je stal pri cirkularni žagi svojega očeta. Žaga je mirovala. V tem pa je šel njegov 9 letni brat k zatvori in je odprl isto. Vsled tega se je cirkularna žaga jela vrteti in je zajela desno roko nesrečnega fantiča. Žaga mu je popolnoma odjela roko nad laktom. Dečka so preveli v bolnišnico v Maribor.

V nedeljo ob 10. uri pa je na Koroskem kolodvoru v Mariboru ponesrečil železniški paznik Karl Saboter. Povožil ga je stroj, katerega so premikali. Zlomilo mu je obe nogi, kateri so mu morali v bolnišnici odrezati. A našli so se suroveži, ki so ponesrečenčevi ženi poslali na dom njegove čevlje, v katerih so se nahajali odtrgani prsti noge in kosi mesa. To kaže res o skrajnem posirovljenju čustev!

— Akad. tehn. društvo »Triglav« priredi dne 16. t. m. v društvenih prostorih I. redno občno zborovanje za letni tečaj 1902/3 s sledečim dnevrim redom:

1. Čitanje zapisnika zadnjega zborovanja. 2. Čitanje zapisnika br. dr. »Slovenije«. 3. Odborovo poročilo. 4. Glavna poročila odbornikov. 5. Poročilo revizorjev. 6. Poročila klučov. 7. Volitve. 8. Slučajnosti.

— Požar v Slovenjem Gradcu. O tem grozom požaru smo že poročali. V teku jedne četrt ure je zgorelo 45 hiš z gospodarskimi poslopji skupno 70 objektov. — Škoda znaša nad 700.000 K. Ker je bil zavarovan le manji del poslopij, znaša po zavarovanju nepokrita svota 556.000 K. — Človeško življenje se ni pogubilo nobeno, pač pa je ranjenih in ožganih mnogo ljudi, ki so gasili in je zgorelo mnogo živine. Beda pogorelecev je grozna. Večina njih so rešili le nago življenje. V lajanje beda je uvedena pomožna akcija. Ogenj je navstal vsled tega, da so v neki hiši vrgli na smetišče pepel, ki je še tlel. A ogenj se je tako hitro širil, ker je pihal močan veter.

Razne vesti.

»Camorra«. Pod besedo camorra se umeje skupino oseb, ki gledajo v prvi vrsti na to, da si polnijo svoje žepke in ki uporabljajo vsa mogoča sredstva v to, da se vzdrže na krmilu. Da bolje označimo, kake vrste osebe sestavljajo razne »camorre«, moramo povedati, da je v Neapelju vladala taka grda stranka, ki je bila (ako se ne motimo) uničena še le pred par leti. Za uničiti »camorro« so se združili v Neapelju vsi pošteni elementi ter so skupno z vladno pomočjo strmoglavili ljudstvo odirajočo pošast — »camorro«.

Iz kakih oseb je sestajala napolitanska »camorra«, je razvidno iz tega, da je za padečim iste sledila velikanska pravda proti poraženim camorristom. Toženi so izrabili in porabili vsa dovoljena in nedovoljena sredstva v obrambo svojega »poštenja«, toda pomagalo jim ni, ker sta narod in italijanska vlada energično zahtevala obsodbo krivcev.

Za razne in brezštevilne sleparije provzročene po camorristih v času, ko so imeli občino v svojih rokah, je te dni državni pravdnik grof Lucchese Palli predlagal naj sodni dvor obsodi: tajnika državnega poslanca Casale, po imenu D' Amelio Vincenzo, na 6 let in en mesec zapora in 3160 lir globe, državnega poslanca Casale na 8 let in 10 mesecev zapora in 3600 lir globe, bivšega mestnega župana Summonte Celestino na 7 let in 5 mesecev zapora in 4500 lir globe in bivšega magistratnega sessorja De Siena na 6 let zapora.

Za temi kaprijoni stoji še cel roj viših in nižih bivših magistratnih uradnikov, za katere je predlagana kazen od 2 do 3 let!

Mi poznamo, zraven tu omenjene, še drugo »camorro«, ki bi zaslužila sličenega konca in ga tudi doseže — ali kedaj? Prej ne dokler se ne združi vse, kar je poštenega in dokler ne prevlada poštenost nad nepoštenostjo!

Prorokovanja o dogodkih v prihodnjih letih. Nekdo prorokuje v angleškem listu »Daily News«:

1903. V maju se izvrši narodnostna sprememba, ki objame široko polje; v juniju bo londonski dvor v žalosti. Car Nikolaj umre. Rusija in Francozka napadeta Angležko in Japan, poslednji bosti zmagovalki.

1904. V marcu bo sklenjen časten mir. Sultan in belgijski kralj bosta pregnana. V Rusiji, na Francozkem, na Turškem in morda na Španjskem bodo velike spremembe. V novembru pade predsednik Zjedinjenih držav, Roosevelt.

1905. V avgustu umre lord Salisbury in maršal Wolseley. V novembru pride angleški dvor v žalost. V zimi se cesarju Viljumu dogodi nekaj hudega.

1906. Južna Afrika se vzdigne v orožje in bo sledilo hudo leto.

1907. V juniju in v juliju bo ustaja v Kitaju. V novembru umre Sarah Bernhardt.

In tako grede ta prorokovanja vse do leta 1929. Verovati pa sme vsakdo — to se umeje — kolikor hoče!!

Akad. društvo »Slovenija« na Dunaju si je izvolilo na prvem rednem občnem zboru dne 8. t. m. za letni tečaj 1903 sledeči odbor:

Predsednik: cand. iur. Rado Jereb; podpredsednik: stud. phil. Rado Gujzda; tajnik: stud. phil. Ivan Mihalič; blagajnik: stud. phil. Ivan Vesnjak; knjižničar: stud. iur. Ivan Režek; arhivar: stud. phil. Fran Povšič; gospodar: stud. phil. Ivan Steblovnik; namestnika: stud. phil. Fran Kidrič in stud. phil. Matko Dolence; pregledniki: cand. iur. Dominik Pue, stud. phil. Davorin Mastrak in stud. phil. Andrej Ipavec.

Brzobjavna poročila.

Bogdan Trnovce — dvorni svetovalec. DUNAJ 14. (B.) »Wiener Ztg« javlja: Cesar je imenoval svetovaleca višjega sodišča v Trstu, g. Bogdana Trnovca, dvornim svetovalcem na najvišjem in kasacijskem sodišču ter dvornega svetovalca najvišjega in kasacijskega sodišča, Frana Zharja senatnim predsednikom na tem sodišču.

BREŽICE 14. (P.) V Križevcih sta bila vsled nagle sodbe obešena prva dva obtoženca.

Iz Zagreba ne odhajajo nikake brzobjavke. Glasom ustmenih poročil je razbarjanje med narodom velikansko tako, da se je bati prave ustaje.

Dogodki na Hrvatskem.

REKA 14. (B.) Na Sušaku, na Plazah in Bakru je došlo do novih demonstracij, vsled česar je bila v te kraje odposlana po-

ena stotnija vojaštva. Prebivalstvo na Reki je mirno.

DUNAJ 14. (B.) Glasom brzobjavnega poročila sti avstrijski vojni ladiji »Habsburg« in »Magnet« odpluli v Volo, ladija »Buda-pest« pa v Syro.

Dogodki na Balkanu.

CARIGRAD 13. (B) Otvoritev magazinov bazarja v Monastiru je pričela včeraj. Danes so otvorili kako tretjino. Do popolnega zopetnega zapričetja trgovine in prometa pa utegae preiti še precej časa. Glasom zadnjih konzularnih poročil je ogorčenje Turkov in vznemirjenje krščanov vsled zadnjih dogodkov veliko in se pojavlja tudi po vilajetu. Porta, ki mora sedaj ukreniti energične odredbe, da vzdrži v vilajetu mir in red, mora ob enem slediti pramišljenemu, konsekventnemu vedenju, da dovede do pomirjenja duhov in medsebojnega zaupanja. Sicer bi bila onemogla nasproti situaciji, in bi utegnila izzvati novih, nevarnih izbruhov.

Loterijske številke, izžrebane dne 13.

Inomost	86	11	4	58	83
Brno	39	24	45	88	5

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu

Svoji k svojim!
ZALOGA

pohištva

dobro poznane
tvarne mizarske zadruga v Gorici (Solkan)
vpisane zadruga z omejenim poročtvom

prej Anton Černigoj
Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Marenzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Solidnost zajamčena, kajti les se osuši
v to nalaš pripravljeneh prostorih s tem-
peraturo 60 stopinj. — Najbolj udobne, ma-
dernal sestav. Konkurenčne cene.

Album pohištva brezplačen.

Na prodaj so železni okovi za okna, vrata in okna od skladišča. Naslov ulica Zonta št. 1.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 25. A.
(v lastni hiši)

ZALOGA:
Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

Pozor! Domača iznajba!

Vse prečastite cerkvene predstojništva uljudao vabiva na naročilo nove iznajdbe za trkanje s zvonovi.

Ena sama oseba zadostuje za trkanje s tremi ali več zvonovi, tudi če so isti v dveh zvonikih.

Ta nova priprava za trkanje s zvonovi se nshaja vže pri Sv. Ivanu pri Trstu in na Katinar, ter je jako praktična, dajajo zvonovi čiste glasove in se zvonovi ne razbijajo.

Cene nizke!

Natančne proračune in pojasnila dajata brezplačno:

Matej Gerdol & Vinko Mislej

Sv. Ivan pri Trstu 865.

OPOMBA. Obvezujeva se tudi poučiti o rabi naše naprave, kje se ista uvede.

Spričevalo.

Podpisana cerkvena starešina potrjuje, da je priprava za trkanje s zvonovi, koje sta iznašla gg. Gerdol & Mislej pri Sv. Ivanu zelo praktična, ohranjuje zvonove pred prečasnem prebitju ter jo toplo priporočata.

SV. IVAN, 10. maja 1903.

Josip Šahar l. r., Josip Višnjevec l. r. cerkvena starešina.

Prodajalnica rokovic in kravat.
A. HUBMAN
TRST Corso štv. 19. TRST.

Rokovice gladé, pive vrste za gospe, 2 gumba po gld 1.-
3 gumbi po gld 1.20
Rokovice iz švedske ali bele kože za prati, 3 gumbi po gld 1.20
Rokovice ravno take, za deklece, 2 gumba po gld —.80
Rokovice iz ponarejene kože, 3 gumbi po gld —.50
Rokovice gladé za gospe (angleške vrste) po gld 1.30 do 1.40
Rokovice pristne angleške po gld 1.80
Rokovice za častnike gld 1.10, počastnike 70 novč.

Izbor kravata najnovejše mode.
„Ciprija Parizien“ prah za gospe tvrdke Kiehlhauser v Gradcu po 10 novč. zavitek.
Pranje in popraviljanje rokavic v 24 urah.
NB. Rokovice se poškušajo ter sprejemajo naročbe po meri.

Gustav Bonazza
v Trstu, Piazza Barriera vecchia, (vogal Androna dell' Olmo).
Velika zaloga pohištva, ogledal, okvirjev in tapecarij.
- Popolno opremljene sobe. -
Konkurenčne cene.
Naročbe se dostavijo razven embalaže franko na kolodvor ali brod v Trstu.

A. BUCHBINDER
TRST. — ulica Riborgo št. 27. — TRST.
Raznovrstna zaloga ogledal in okvirjev tapecarij vseh vrst, ročnih kovčkov in velikih kovčkov vseh vrst po načrtih železnic. Naročbe sprejema za kompletne sobe toli v mestu koli za odpošiljanje po železnici ali morju.

Na milijone dam
Jabi „Feolin“. Vprašajte Vašega zdravnika, ako je „Feolin“ najboljši kozmetik za kožo, lasi in zobe. Najgrši obraz in najostudnejše roke zadobe takoj aristokratsko finost in obliko z rabo „Feolina“. „Feolin“ je angleško milo sestavljeno iz 42 blahtnih in svežih čišč. Jamčimo, da se s porabo „Feolina“ popolnoma odpravijo gube na obrazu, kožni črvi, ogorenja, rudečice na nosu itd. „Feolin“ je najboljšje sredstvo za očiščenje in vzdrževanje in olepšanje lasi, zabranjenje iste proti odpadanju, plešami in boleznim v glavi „Feolin“ je tudi najnaravnnejše in najboljšje sredstvo čiščenje vzdrževanje in olepšanje lasij, zabranjenje iste proti odpadanju, plešami in boleznim v glavi. „Feolin“ je tudi najnaravnnejše in najboljšje sredstvo za za čiščenje zob. Kdor redno rabi „Feolin“ mesto mila, ostane mlad in lep. Vrne se takoj denar, ako bi „Feolin“ ne imel popolnega uspeha. Cena komada 1 K 3 komadi 2.50 K, 6 komadov 4 K 12 komadov 7 K. Poština za 1 komad 20 st. od 3 nadalje 60 st. Povzete 60 st. več. Glavna zaloga M. Feith, Dunaj, VII., Mariahilferstrasse 38.
Zaloga v Trstu: L. Nagelschmid, zaloga in prodaja na drobno pri Ett. Zernitz ul. Stadton 2, Jos. Zigon ul. Caserma S. Agenzia Zullin. Corso 21, Ivan Angeli, ulica Canale 5, Ivan Chila, ul. S. Sebastiano, M. Maichin, A. Peruta ul. Geppa 14 II

FERDO GUŠTINČIČ
klesarski mojster
TRST (via Giuliani II) — BARKOVLEJE (zraven pokopališča)
Izvršuje vsakovrstna in najfineja ornamentalna dela kakor n. pr.: oltarje, spomenike, kipe, poprsja. — Razna dela iz mramorja, cementa in gipsa, kakor tudi slike po fotografiji v vsakovrstnih formatih itd. itd. Več slik je na ogled v »Narodnem domu« v Barkovljah.
Lastni kamenolom v Petrovici (Repen). Zage na motor.
Cene po pogodbi in jako nizke.
Priporočuje se slav. slovenskemu občinstvu za obile naročbe udani
Ferdo Guštinčič
klesarski mojster.

ri svetem Antonu Padovanskem.
Prva zaloga cerkvenih oblek in nabožnih stvari.
Trst, Via Muda vecchia št. 2. (za mestno hišo).
Dobi se bogata izbira pianet, dalmatik, pluvial, humeral, roketov, kvadratov, kolerjev Leo, prsnikov, misalov, brevirjev, ritualov, diuraov in neštivilno nabožnih različno fino vezanih knjig, svečnikov, križev, svetilnic, kelihov, ciborjev se srebrno kupo.
Jedina zaloga za celo Primorje kipov v vsakovrstni velikosti in kvaliteti, umetniško delo v romanskem kartonu, priporočljivih posebno za vlažne cerkve.
Zaloga sveč in čistega čebelnega voska kakor tudi mešane sveče I. in II. vrste, podob, vencev, križev in svetinj vsakovrstnih.
Lastna izdelovalnica palm iz umetnih evetlic in vsakovrstnih drugih del spadajočih k bogočastju, izvršijo se vezanja (ricami) najfinejša za zastave, pregrinjala idr.
Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno, pri kojoj je izključena vsaka konkurenca.
Naročitve se izvršijo točno in hitro.
Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.
Z odličnim spoštovanjem
Anton J. Vogrič.

Ivan Semulič
v Trstu, Piazza Belvedere (nova hiša)
priporoča slavnemu občinstvu v Trstu in okolici kakor tudi po deželi, svojo
bogato zalogo pohištva.
V zalogi ima vsakovrstno pohištvo najfineje in drugih vrst iz trdega in belega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v vsaki množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštena.

Rudolf Aleks. Varbinek
zaloga glasovirjev
najboljših tu- in inozemskih tovarn
Borzni trg št. 2. II. nadstropje
(nasproti sladčičarne Urbanis).
Razposojevanje, menjava, prodaja proti takojšnjemu plačilu, kakor tudi na obroke.
Konkurenčne cene.

V nobenem slovenskem domu, zlasti ne v slovenskih društvenih dvoranah se ne sme pogrešati
PREŠERNOVE SOHE
Ista je uzorno izdelana v velikosti 42 cm, ter stane samo 7 K.
Doprni kip
Jankota Kersnika
25 cm velik, brez podstavka, za 3 K. V velikosti 22 cm po K 1.80 — s podstavkom — kipca
Simona Gregorčiča in Jenko-ta.
ZABOJČKE RAČUNIM ZA LASTNO CENO.
Vsa čitalniška, bralna, ognjegasna in druga društva opozarjam na ugodno priliko, da okrase svoje domove z domačimi umotvori in vabim prav uljudno k naročbi.
Jernej Bahovec
trgovina s papirjem in pisar. potrebčinami
LJUBLJANA. Sv. Petra cesta 2.

Obuvala!
Pri Pepetu Kraševcu
zraven cerkve sv. Petra (Piazza Rosario pod ljud. šolo)
Bogata zaloga raznovrstnih obuvaj za gospe, gospe in otroke.
Poštne naročbe se izvrše takoj. Pošiljate so poštne proste.
Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter se zvršuje z največjo točnostjo in natančnostjo po konkurenčnih cenah.
Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča
Josip Stantlč čevlj. mojster.
Zalagatelj uradnikov in uslužbencev konsumnega skladišča c. kr. glavnega carinskega urada i. c. kr. generalnih skladišč; nadalje stražnikov c. kr. javne straže v Trstu in Miljah ter orožništva c. kr. priv. avstr. Lloyd.

Glavni zastop za Trst, Kras, Goriško, Istro, Dalmacijo in Tirolsko zavarovalnega društva na življenje in rente
GLOBUS
centralno ravnateljstvo na Dunaju
I. Franz-Josefs-Quai št. 1a (v lastni hiši).
Popolno vplačana glavica 2,000.000 K, ustanovljena od dunajskega bančnega društva in bavarske hipotekarne in menične banke v Monakovu.
Sprejema zavarovanja na življenje v raznovrstnih kombinacijah in proti nizkim premijam. Specijalno zavarovanje otrok brez zbirniškega ogleda, izplačavši v slučaju ženitve ali prehoda v vojske zavarovani znesek proti malemu odbitku pred pretekom zavarovalne dobe.
Glavni zastop v Trstu, Corso tš. 7. Telefon 469.

Prodaja manifakturnega blaga
SALARINI
v ulici Ponte della Fabra št. 2.
in podružnica
„Alla città di Londra“
ulica a Poste nuove št. 9. (Brunerjeva hiša)
Velika zaloga izgotovljenih oblek za moške in dečke. Velik izbor oblek za moške od gld. 6.50 po 24, za dečke od gld. 4. do 12. suknene jope a velikem izboru od gld. 3. do 8. zimске močne in dodšite jope z ovratnikom od astrahana od gld. 5 — 14, ravno take podšite s kožuvinno po gld 12. — Površne suknje v velikem izboru od gld 18 — 32. Jopice za dečke v raznih oblikah in barvah, volnene blače od gld. 2.50 — 4.50, finejše od gld. 5 — 9. Velik izbor oblek za otroke in dečke od 3 — 12 let od gld. 2.50 — 10. Haveloki za moške in dečke po najnižjih cenah. Hlače od moleškina (zložjeva koža) za delavce izgotovljene v lastni predilnici na roko v Korminu.
Črtane močne srajce za delavce gld. 1.20. Velika zaloga snovij za moške obleke na mater al tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovi z največjo točnostjo v slučaju potrebe v 24 urah. V podružnik v ulici Poste nuove se sprejemajo izdelovanja obleko po meri ter se še posebno vdobiva vsake vrste oblek v raznih risanicah in merah za moške in dečke.

Assicurazioni generali
V TRSTU.
(Društvo ustanovljeno leta 1831.)
To društvo je raztegnolo svoje delovanje na vse veje zavarovanja, posebno pa: na zavarovanje proti požaru, zavarovanje po morju in po kopnem odposlanega blaga in zavarovanje na življenje.
Društvena glavica in rezerva dne 31. decembra 1893. gld. 58,071.673-84
Premije za potertati v naslednjih letih 30,541.700-64
Glavnica za zavarovanje življenja do 31. decembra 1894. 169,929.625-03
Plačana povračila:
a) v letu 1894. 9,737.614-48
b) od začetka društva do 31. decembra 1894. 292,401.706-51
Letni računi, izhaz dosedaj plačanih odškodovanj tarife in pogoje za zavarovanja in sploh vsa natančno pojasnila se dobe v Trstu v uradu društva Via della Stazione št. 88/81 v lastnej hiši.

FILIJALKA
BANKA UNION
V TRSTU
se peča z vsemi bančnimi in menjalnimi posli kakor:
a) Vsprejema uplačila na tekoči račun .ter se obrestuje:
Vrednostne papirje:
po 2¹/₂ % takoj
„ 3 % na 6 mesecev
„ 3¹/₈ % na 1 leto
Napoleone:
po 2¹/₂ % na 6 mesecev
„ 2¹/₂ % na 1 leto
b) Za giro-conto daje 2¹/₂ % do vsakega zneska izplačuje se do 40.000 K a cheque; za večje zneske treba avizo pred opoldansko borzo. Potrdila se dajejo v posebni uložni knjižici.
c) Zaručana se za vsako uplačilo obresti od dne uplačila in naj se je to zgodilo katero si boji uradnih ur.
Sprejema za svoje conto-currentiste inkase in račune na tukajšnjem trgu, menjice za Trst, Dunaj Budimpešto in v drugih glavnih mestih; jim izdaja nakaznice za ta mesta ter jim shranjuje vrednostne papirje brezplačno.
d) Izdaja vrednice neapeljske banke, plačljive pri vseh svojih zastopnikih.
e) Kupuje in prodaja vsakovrstne vrednostne papirje ter iztirjava nakaznice, menjice in kupone proti primerni proviziji.

„Podgradska posojilnica in hranilnica“
Št. 75.
[Vabilo
na
IX. redni letni občni zbor
„Podgradske posojilnice in hranilnice“
ki bo de
v četrtek, dne 28. maja 1903.
ob 2. uri popoldne
v zadržni pisarni v Podgradu.
DNEVNI RED.
1. Poročilo starešinstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje letnega računa za l. 1902.
4. Določitev odškodnin in daril v zmislu § 20 zadržnih pravil.
5. Izvolitev starešinstva, na izorstva in razsodstva.
6. Eventuelni predlogi.
Podgrad, dne 11. maja 1903.
Starešinstvo.
OPAZKA. Ako bi ob določeni uri ne bilo zastopano v zmislu § 49 zadržnih pravil zakonito številu zadržnikov, obdržaval se drugi občni zbor v istem kraju, z istim dnevnim redom, is i dan ob 3. uri popoldne, kateri sme brezpogojno skiepati.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI
Polnovplačani akcijski kapital **K 1,000.000**
Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.
Promese izdaja k vsakemu izrebanju.
Špitalske ulice šte. 2.
Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zaplate kupone.
Daje predujme na vred. papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.
Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.
Eskompt in inkasso menic. Borzna naročila.
Podružnica v Spltetu (Dalmacija.)
Denarne vloge vsprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzloga.
Promet s čeki in nakaznicami.